

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
*КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ІМЕНІ НАРОДНОЇ АРТИСТКИ УКРАЇНИ ЛАРИСИ ХОРОЛЕЦЬ*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Людмила СТЕПАНЕНКО
«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕЖИСУРИ
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	026 «Сценічне мистецтво»
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	«Режисура»
Спеціалізація	
	(за наявності)
Вид дисципліни	обов'язкова
Форма навчання	<u>денна, заочна</u>
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>6/180</u>
Мова викладання, навчання й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>екзамен</u>

Викладач: Матушенко Валерій Борисович

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

УДК 792.02(075.8)

Розробник:

МАТУШЕНКО Валерій Борисович, доктор філософії, професор НАКККіМ, професор кафедри режисури та акторської майстерності імені Народної артистки України Лариси Хоралець, заслужений працівник культури України.

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту сучасного мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО:

В.о. зав. кафедри режисури та акторської майстерності імені Народної артистки України Лариси Хоралець

Михайло КУЛИНЯК

Віктор ГИРИЧ

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р. Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Режисура»

Гарант освітньої програми Галина ПОГРЕБНЯК

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол від «30» серпня 2022 р. № 5

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Сучасна теорія і практика режисури» передбачена ОПП «Режисура», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» другого (магістерського) рівня. Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на першому курсі у першому семестрі. Формою підсумкового контролю є екзамен. Програма дисципліни містить тематику лекційних, практичних, семінарських занять і самостійної роботи. Вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями щодо процесу виникнення та розвитку методики викладання сучасної теорії та практики режисури та формування професійно-методичної компетентності майбутнього викладача фахових дисциплін.

Навчальна дисципліна «Сучасна теорія і практика режисури» має міждисциплінарні зв'язки з такими освітніми компонентами, як «Мистецтво режисури», «Методика викладання сценічної майстерності», «Цілісний аналіз драматургічних творів».

2. Мета дисципліни – ознайомити здобувачів з творчими методами викладання сучасної теорії і практики режисури, розкрити суть педагогічного процесу взаємовідносин викладача і студентів під час занять з режисури, виявити новації та закономірності в сучасній теорії та практиці режисури на матеріалах режисерського мистецтва.

3. Завдання :

- викласти цілісну та логічно-послідовну систему знань про дидактику підготовки режисерів та акторів;
- розкрити концепцію, методику та методологію викладання сучасної теорії і практики режисури;
- ознайомити студентів з основними методами викладання сучасної теорії і практики режисури;
- розкрити особливості співпраці режисера з основними творчими помічниками в режисерсько-постановочній групі;
- розкрити суть і значення інтеграційних процесів у методиці викладання сучасної теорії та практики режисури;
- ознайомити з методами навчання та їх класифікацією;

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати методологію наукових досліджень на теоретичному і практичному рівнях з урахуванням аспектів мистецтвознавчої сфери.

ЗК3. Розуміння сутності методології наукового пізнання, змісту мистецької освіти та управління освітньою діяльністю; здійснення аналізу сучасних проблем культури і мистецтва, розуміння філософської та соціальної природи мистецтва.

ЗК4. Здатність враховувати вплив сценічного мистецтва на соціальні проблеми та уміння досягти катарсисного стану оточуючого громадянського середовища при здійсненні професійної діяльності.

ЗК5. Досягнення необхідних знань у розумінні ролі мистецтва, у тому числі сценічного, в суспільстві з метою адекватної роботи за майбутніми професіями у закладах культури і мистецтва.

ЗК8. Здатність удосконалювати форми і методи педагогіки у процесі виховання фахівців мистецької сфери. Здатність до аналізу, зіставлення, порівняння педагогічних явищ, формування сучасного педагогічного мислення щодо входження системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти.

ЗК10. Здатність до критики та самокритики.

ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК2. Здатність визначення культурно-мистецьких явищ та виявлення закономірностей розвитку сценічних видовищних мистецтв.

СК9. Здатність до застосування знань з теорії драми, історії театру, історії матеріальної культури, фольклору та етнографії, історії видовищ та свят, кіно- та телемистецтва, інших видовищних мистецтв для творчої та виробничої сценічної діяльності.

СК11. Здатність усвідомлювати процеси розвитку сценічного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК12. Здатність до глибокого розуміння взаємозв'язку між теоретичними та практичними заняттями з метою ефективного використання цих знань для зміцнення власного художнього розвитку.

СК15. Здатність планувати педагогічну діяльність, окреслювати цілі та завдання виховання та навчання з урахуванням індивідуальних особливостей студента.

СК16. Вміння проєктувати та проводити пошукові та розвідувальні роботи в театральній педагогіці, мистецтві постановки та мистецтвознавстві.

СК17. Здатність взаємодіяти з аудиторією в процесі донесення сценічного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

5. Програмні результати навчання за дисципліною (ПРН):

ПРН1. Набути концептуальні знання, включаючи певні знання сучасних досягнень в сценічному мистецтві та виробництві.

ПРН 4. Виявити знання сутності процесів навчання й виховання у вищій школі, їх психолого-педагогічних основ; методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення особистості.

ПРН 7. Уміти використовувати набуті знання під час професійної мистецької сценічної діяльності в якості творчого працівника – режисера.

ПРН10. Уміти критично мислити та узагальнювати проблеми сучасного мистецтва під час професійній діяльності.

ПРН11. Уміти володіти методами науково-педагогічних досліджень, навичками проведення діагностичних вимірів у розвитку особистості; враховувати в педагогічній діяльності індивідуальні особливості творчої особистості, включаючи вікові й психологічні; уміння здійснювати педагогічний супровід процесу професіоналізації студентів.

ПРН12. Уміти встановлювати соціально-психологічний комунікативний контакт, індивідуально орієнтовану взаємодію, що забезпечує творчий характер процесу професійної діяльності і навчання на високому мистецькому рівні. Уміти зрозуміло доносити власні думки та творчі ідеї, висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які є творчими працівниками, чи тих, хто навчається сценічному мистецтву.

ПРН 13. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН14. Активно виявляти готовність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 17. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку сценічної (театральної, концертної, видовищної) культури; вільно застосовувати основні принципи творчого розвитку сценічного мистецтва, намагаючись впливати на соціокультурні зміни.

ПРН18. Креативно мислити відповідно до проблематики сценічного мистецтва, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій;

ПРН19. Розробляти інноваційні технології, застосовувати їх на практиці, безперервно підвищуючи у цьому власну кваліфікацію. Сформувати особистісну здатність до творчого розвитку, самостійного та автономного навчання упродовж життя.

Програма навчальної дисципліни складається з шести модулів:

1. Предмет, завдання курсу. Термінологія режисури.
2. Відмінності режисури естради від театральної. Особливості режисури естради.
3. Специфіка естрадної драматургії. Засоби емоційної і технічної виразності в режисурі.
4. Режисура театру. Режисура естрадного концерту.
5. Режисура циркової програми. Режисура масових свят.
6. Сучасна теорія і практика режисури.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для денної форми навчання

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин							
		денна форма							
		усього	у тому числі						
Л	С		П	лаб	інд.	м.к.	с.р.		
МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ КУРСУ. ТЕРМІНОЛОГІЯ РЕЖИСУРИ									
1.1.	Предмет і завдання курсу, зародження режисури	12	2						10
1.2.	Історія і термінологія режисури	16	2	2	2				10
1.3	Модульний контроль	2						2	
	Разом за модуль 1	30	4	2	2			2	20
МОДУЛЬ 2. ВІДМІННОСТІ РЕЖИСУРИ ЕСТРАДИ ВІД ТЕАТРАЛЬНОЇ. ОСОБЛИВОСТІ РЕЖИСУРИ ЕСТРАДИ									
2.1.	Відмінності режисури естради від театральної	14	2		2				10
2.2.	Особливості режисури естради	14	2		2				10
2.3	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 2 модуль	30	4	-	4			2	20
МОДУЛЬ 3. СПЕЦИФІКА ЕСТРАДНОЇ ДРАМАТУРГІЇ. ЗАСОБИ ЕМОЦІЙНОЇ І ТЕХНІЧНОЇ ВИРАЗНОСТІ В РЕЖИСУРИ									
3.1.	Специфіка естрадної драматургії	12	2						10
3.2	Засоби емоційної та технічної виразності в режисурі	16	2		2				10
3.3	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 3 модуль	30	4		2			2	20
МОДУЛЬ 4. РЕЖИСУРА ТЕАТРУ. РЕЖИСУРА ЕСТРАДНОГО КОНЦЕРТУ									
4.1.	Режисура театру	14	2	2	2				8
4.2.	Режисура естрадного концерту	14	2		2				10
4.3.	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 4 модуль	30	4	2	4			2	20
МОДУЛЬ 5. РЕЖИСУРА ЦИРКОВОЇ ПРОГРАМИ. РЕЖИСУРА МАСОВИХ СВЯТ									
5.1	Режисура циркової програми	14	2		2				10
5.2	Режисура масових свят	14	2		2				10
5.3	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 5 модуль	30	4	-	4			2	20
МОДУЛЬ 6. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕЖИСУРИ									
6.1	Сучасна теорія і практика режисури	14	2		2				10
6.2	Основні проблеми режисури на сучасному етапі	14	2		2				10
6.3	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 6 модуль	30	4	-	4			2	20
	Разом з дисципліни	180	24	4	20			12	90

Для заочної форми навчання

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин						
		заочна форма						
		усього	у тому числі					
Л	С		П	лаб	інд	м.к.	с.р.	
МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ КУРСУ. ТЕРМІНОЛОГІЯ РЕЖИСУРИ								
1.1.	Предмет і завдання курсу, зародження режисури	15	1					14
1.2.	Історія і термінологія режисури	15	1					14
1.3.	Модульний контроль							
	Разом за модуль 1	30	2				-	28
МОДУЛЬ 2. ВІДМІННОСТІ РЕЖИСУРИ ЕСТРАДИ ВІД ТЕАТРАЛЬНОЇ. ОСОБЛИВОСТІ РЕЖИСУРИ ЕСТРАДИ								
2.1.	Відмінності режисури естради від театральної	16			1			14
2.2.	Особливості режисури естради	15			1			14
2.3.	Модульний контроль	-						
	Разом за 2 модуль	30	-		2		-	28
МОДУЛЬ 3. СПЕЦИФІКА ЕСТРАДНОЇ ДРАМАТУРГІЇ. ЗАСОБИ ЕМОЦІЙНОЇ І ТЕХНІЧНОЇ ВИРАЗНОСТІ В РЕЖИСУРИ								
3.1.	Специфіка естрадної драматургії	13	1					12
3.2.	Засоби емоційної і технічної виразності в режисурі	15	1					14
3.3.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за 3 модуль	30	2	-			2	26
МОДУЛЬ 4. РЕЖИСУРА ТЕАТРУ. РЕЖИСУРА ЕСТРАДНОГО КОНЦЕРТУ								
4.1.	Режисура театру	15		1				14
4.2.	Режисура естрадного концерту	15		1				14
4.3.	Модульний контроль							
	Разом за 4 модуль	30	-	2	-		-	28
МОДУЛЬ 5. РЕЖИСУРА ЦИРКОВОЇ ПРОГРАМИ. РЕЖИСУРА МАСОВИХ СВЯТ								
5.1.	Режисура циркової програми	15			1			14
5.2.	Режисура масових свят	15			1			14
5.3.	Модульний контроль							
	Разом за 5 модуль	30			2		-	28
МОДУЛЬ 6. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕЖИСУРИ								
6.1.	Сучасна теорія і практика режисури	15	1					14
6.2.	Основні проблеми режисури на сучасному етапі	15	1					14
6.3.	Модульний контроль							
	Разом за 6 модуль	30	2	-	-		-	28
	Разом з дисципліни	180	6	2	4		2	166

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ КУРСУ. ТЕРМІНОЛОГІЯ РЕЖИСУРИ

ТЕМА 1.1. Предмет і завдання курсу, зародження режисури

Анотація до лекції 1.1.

Актуальність навчальної дисципліни «Сучасна теорія і практика режисури», її роль і значення в професійному становленні. Мета й основні завдання навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна в процесі формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Програмні результати навчання.

Змістовні модулі, тематичний план лекційних занять, завдання для семінарських, практичних занять і самостійної роботи. Методика оцінювання запропонованих у дисципліні видів навчальної та практичної роботи. Теми для проєктної презентації.

План

1. Актуальність навчальної дисципліни «Сучасна теорія і практика режисури», її роль, місце в сучасному сценічному мистецтві.
2. Мета й основні завдання навчальної дисципліни.
3. Режисерські зачатки в античні часи в країнах Європи, Азії, Африки, Америки та Океанії.
4. Режисерські постановки на початок нової ери в різних країнах світу.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

Практичні завдання

1. Обґрунтувати самостійно актуальність навчальної дисципліни «Сучасна теорія і практика режисури».
2. Написати есе на тему «Сучасна теорія і практика режисури» (до 10 речень).

Література: 5, 6, 9, 13, 14, 15, 18, 19, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48.

Тема 1.2. Історія і термінологія режисури

Анотація до лекції 1.2.

Історія виникнення мистецтва режисерської професії. Джерельна база мистецтва режисури. Режисерські постановки у світі в період Середньовіччя. Режисерські постановки за часів Київської Русі. Режисерські заходи в епоху Відродження.

План

1. Історія виникнення мистецтва режисерської професії.
2. Джерельна база мистецтва режисури.
3. Режисерські постановки у світі в період Середньовіччя.
4. Режисерські постановки за часів Київської Русі.

5. Режисерські заходи в епоху Відродження у Європі.
6. Режисерські заходи в епоху Відродження в Україні.
7. Режисерські терміни.

Семінарське заняття до теми 1.2. № 1

План

1. Історія виникнення мистецтва режисерської професії.
2. Джерельна база мистецтва режисури.
3. Режисерські постановки у світі в період Середньовіччя.
4. Режисерські постановки за часів Київської Русі.
5. Режисерські заходи в епоху Відродження у Європі.
6. Режисерські заходи в епоху Відродження в Україні.
7. Що таке режисерська термінологія?
8. Запропоновані обставини, тема, проблема, ідея, конфлікт, дія, подія, подієвий ряд.
9. Композиція, сценарний план, літературний сценарій, сценарно-режисерська експлікація.
10. Наскрізна дія, надзавдання, атмосфера, темпоритм, мізансцени, масові сцени.

Практичне заняття до теми 1.2. № 1

Мета: ознайомлення з історією виникнення мистецтва режисерської професії, вивчення джерельної бази мистецтва режисури; вивчення режисерських постановок у світі в період Середньовіччя, за часів Київської Русі, в епоху Відродження в Європейських країнах та Україні. Застосовувати виявлені й самостійно осмислені знання на практиці. Вивчити режисерські терміни та поняття і вміло їх використовувати.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо історії виникнення мистецтва режисерської професії, джерельної бази мистецтва режисури та знати режисерські постановки у світі в період Середньовіччя, за часів Київської Русі, в епоху Відродження в Європейських країнах та Україні.
2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді.
3. Практичне завдання виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

Практичні завдання

1. Обґрунтувати самостійно історію виникнення режисерської професії, назвати джерельну базу мистецтва режисури та надати докази найдавніших режисерських проявів за часів Середньовіччя і Відродження.

2. Написати есе на тему «Термінологія в режисурі» (до 20 речень).

Література: 5, 6, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 22.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Форму модульного контролю визначає викладач.

Теми для модульної контрольної роботи:

1. Актуальність навчальної дисципліни «Сучасна теорія і практика режисури», її роль, місце в сучасному сценічному мистецтві.
2. Мета й основні завдання навчальної дисципліни.
3. Режисерські зачатки в античні часи в країнах Європи, Азії, Африки, Америки та Океанії.
4. Режисерські постановки на початок нової ери в різних країнах світу.
5. Історія виникнення режисерської професії.
6. Джерельна база мистецтва режисури.
7. Режисерські постановки у світі в період Середньовіччя.
8. Режисерські постановки за часів Київської Русі.
9. Режисерські заходи в епоху Відродження в Європі.
10. Режисерські заходи в епоху Відродження в Україні.
11. Основні режисерські терміни.
12. Значення режисерської професії.

МОДУЛЬ 2. ВІДМІННОСТІ РЕЖИСУРИ ЕСТРАДИ ВІД ТЕАТРАЛЬНОЇ. ОСОБЛИВОСТІ РЕЖИСУРИ ЕСТРАДИ

ТЕМА 2.1. Відмінності режисури естради від театральної

Анотація до лекції 2.1.

Перетворення глядача на естраді в артиста і навпаки. Пряме спілкування артиста на естраді з глядачем – відсутність «четвертої» стіни. Використання на естраді всіх видів і жанрів мистецтва. Усі естрадні постановки присвячені певній події. Присутність на естраді артиста-ведучого чи конференсьє. Нероздільність номера і актора на естраді. Загальні відмінності режисури естради від театральної.

План

1. Постійне перетворення глядача на естраді в артиста і навпаки.
2. Пряме спілкування артиста на естраді з глядачем – відсутність «четвертої» стіни.
3. Присутність на естраді усіх видів і жанрів мистецтва.
4. Усі естрадні постановки присвячені певній події.
5. Присутність на естраді артиста-ведучого чи конференсьє.
6. Нероздільність номера і актора на естраді.
7. Загальні відмінності режисури естради від театральної.

Практичне заняття до теми 2.1. № 2

Заняття

Мета: розглянути перетворення глядача на естраді в артиста і навпаки, пряме спілкування артиста на естраді з глядачем – відсутність «четвертої»

стіни, присутність на естраді усіх видів та жанрів мистецтва. Визначити, що усі естрадні постановки присвячені якійсь конкретній події. Проаналізувати необхідність на естраді артиста-ведучого чи конференсьє. Охарактеризувати нероздільність номера і актора на естраді. Визначити загальні відмінності режисури естради від театральної.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану розглянути постійне перетворення глядача на естраді в артиста і навпаки, пряме спілкування артиста на естраді з глядачем – відсутність «четвертої» стіни, присутність на естраді усіх видів і жанрів мистецтва. Визначити, що усі естрадні постановки присвячені певній події. Проаналізувати необхідність на естраді артиста-ведучого чи конференсьє. Охарактеризувати нероздільність номера і актора на естраді. Визначити загальні відмінності режисури естради від театральної.

2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді чи презентації.

3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

Практичні завдання

1. Підготувати самостійно презентації чи доповіді за такими темами:

- а) постійне перетворення глядача на естраді в артиста і навпаки;
- б) пряме спілкування артиста на естраді з глядачем – відсутність «четвертої» стіни;
- в) присутність на естраді усіх видів та жанрів мистецтва;
- г) усі естрадні постановки присвячені якійсь конкретній події;
- д) присутність на естраді артиста-ведучого чи конференсьє;
- е) нероздільність номера і актора на естраді;
- ж) загальні відмінності режисури естради від театральної.

2. Написати есе на тему «**Відмінності режисури естради від театральної**» (до 20 речень).

Література: 5, 6, 9, 13, 14, 15.

ТЕМА 2.2. Особливості режисури естради

Анотація до теми 2.2.

Різноманітність естради. Культ виконавця. Концентрованість номерів і лаконізм. Святковість естрадних концертів і свят. Змагальність номерів на естраді. Актуальність естради. Присутність на естрадному концерті чи святі ведучого-конференсьє. Управління та організація естрадної діяльності в Україні.

План

- 1. Різноманітність естради.
- 2. Культ виконавця.
- 3. Концентрованість номерів і лаконізм.
- 4. Святковість естрадних концертів і свят.

5. Змагальність номерів на естраді.
6. Актуальність естради .
7. Присутність на естрадному концерті чи святі ведучого-конференсьє.
8. Управління та організація естрадної діяльності в Україні.

Практичне заняття до теми 2.2. № 3

Заняття

Мета: розглянути різножанровість естради, культ виконавця на естраді, концентрованість номерів і лаконізм на естраді, святковість естрадних концертів і свят, змагальність номерів на естраді, актуальність естради. Охарактеризувати присутність на естрадному концерті чи святі ведучого-конференсьє. Визначити, які організації займаються в Україні управлінням і організацією естрадної діяльності.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення особливостей режисури естради.
2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді.
3. Практичне завдання виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

Практичні завдання

1. Обґрунтувати самостійно роль і значення особливостей режисури естради на сучасному етапі.
  2. Написати есе на тему «Особливості режисури естради» (до 20 речень).
- Література:* 5, 6, 9, 11, 13, 15, 16, 19, 22, 30.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Форму модульного контролю визначає викладач.

Умови модульного контролю (2 год. на модуль)

Кожен здобувач пише самостійну контрольну роботу згідно із тематикою другого модулю (теми: 2.1, 2.2)

Теми для модульної контрольної роботи:

Варіант 1. Постійне перетворення глядача на естраді в артиста і навпаки.

Варіант 2. Пряме спілкування артиста на естраді з глядачем – відсутність «четвертої» стіни.

Варіант 3. Присутність на естраді усіх видів і жанрів мистецтва.

Варіант 4. Усі естрадні постановки присвячені якійсь конкретній події.

Варіант 5. Присутність на естраді артиста-ведучого чи конференсьє.

Варіант 6. Нероздільність номера і актора на естраді.

Варіант 7. Загальні відмінності режисури естради від театральної.

Варіант 8. Різножанровість естради.

Варіант 9. Культ виконавця.

Варіант 10. Концентрованість номерів і лаконізм.

Варіант 11. Святковість естрадних концертів і свят.

Варіант 12. Змагальність номерів на естраді.

Варіант 13. Актуальність естради.

Варіант 14. Присутність на естрадному концерті чи святі ведучого-конферансьє.

Варіант 15. Управління й організація естрадної діяльності в Україні.

МОДУЛЬ 3. СПЕЦИФІКА ЕСТРАДНОЇ ДРАМАТУРГІЇ. ЗАСОБИ ЕМОЦІЙНОЇ І ТЕХНІЧНОЇ ВИРАЗНОСТІ В РЕЖИСУРІ

ТЕМА 3.1. Специфіка естрадної драматургії

Анотація до лекції 3.1.

Закон композиції на естраді та в масових святах. Природа сміху як специфічна форма критики. Гумор і сатира як види комічного. Поняття про комічний і сюжетний трюки на естраді. Закон контрасту як засіб драматичної естради. Основи побудови драматургії естрадного номера.

Принципи розповіді, діалогу та монологу. Основи побудови естрадної програми, концерту, масового свята.

План

1. Закон композиції на естраді та в масових святах.
2. Природа сміху як специфічна форма критики.
3. Гумор і сатира як види комічного.
4. Поняття про комічний і сюжетний трюки на естраді.
5. Закон контрасту як засіб драматичної естради.
6. Основи побудови драматургії естрадного номера.
7. Принципи розповіді, діалогу та монологу.
8. Основи побудови естрадної програми, концерту, масового свята.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

Практичні завдання

1. Обґрунтуйте самостійно актуальність кожного пункту теми 3.1 «Специфіка естрадної драматургії».

2. Написати есе на тему «Специфіка естрадної драматургії» (до 10 речень).

Література: 5, 6, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 30.

ТЕМА 3.2. Засоби емоційної та технічної виразності в режисурі

Анотація до лекції 3.2.

Функціональне призначення засобів емоційної виразності в естрадних номерах і театралізованих концертах. Особливості, взаємозв'язок і взаємовідношення слова, музики, пластики рухів, світла, звуку, спецефектів, реклами та сценографії оформлення естрадних заходів. Жанри естради.

Розмовний жанр естради та його піджанри. Музично-пісенний жанр естради та його піджанри. Пластично-хореографічний жанр естради та його піджанри. Оригінальний жанр естради та його піджанри. Трагедія – жанр театрального мистецтва. Засоби емоційної та технічної виразності в трагедіях. Драма – жанр театрального мистецтва. Засоби емоційної та технічної виразності в драмах. Комедія та її різновидності в театральному мистецтві. Засоби емоційної та технічної виразності в комедіях. Розгляд основних принципів режисури театральної вистави.

План

1. Функціональне призначення засобів емоційної виразності в естрадних номерах і театралізованих концертах.
2. Особливості, взаємозв'язок і взаємовідношення слова, музики, пластики рухів, світла, звуку, спец ефектів, реклами та сценографії оформлення естрадних заходів.
3. Жанри естради.
4. Розмовний жанр естради та його піджанри.
5. Музично-пісенний жанр естради та його піджанри.
6. Пластично-хореографічний жанр естради та його піджанри.
7. Оригінальний жанр естради та його піджанри.
8. Трагедія – жанр театрального мистецтва.
9. Засоби емоційної та технічної виразності в трагедіях.
10. Драма – жанр театрального мистецтва.
11. Засоби емоційної та технічної виразності в драмах.
12. Комедія та її різновидності в театральному мистецтві.
13. Засоби емоційної та технічної виразності в комедіях.
14. Розгляд основних принципів режисури театральної вистави.

Практичне заняття до теми 3.2. № 4

Заняття

Мета: знання функціонального призначення засобів емоційної виразності в естрадних номерах і театралізованих концертах. Визначити особливості, взаємозв'язок і взаємовідношення слова, музики, пластики рухів, світла, звуку, спецефектів, реклами та сценографії оформлення естрадних заходів. Вивчити основні жанри естради. Розглянути розмовний жанр естради та його піджанри. Розглянути музично-пісенний жанр естради та його піджанри. Розглянути пластично-хореографічний жанр естради та його піджанри. Розглянути оригінальний жанр естради та його піджанри. Визначення трагедії як жанру театрального мистецтва. Охарактеризувати засоби емоційної та технічної виразності в трагедіях. Визначення драми як жанру театрального мистецтва. Охарактеризувати засоби емоційної та технічної виразності в драмах. Визначити, що таке комедія та її різновидності в театральному мистецтві. Охарактеризувати засоби емоційної та технічної виразності в комедіях.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану підготувати відповіді на всі питання тематики лекційного заняття.

2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді чи презентації.

3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

Практичні завдання

I. Підготувати презентації за вказаними темами.

1. Функціональне призначення засобів емоційної виразності в естрадних номерах і театралізованих концертах.

2. Особливості, взаємозв'язок і взаємовідношення слова, музики, пластики рухів, світла, звуку, спецефектів, реклами та сценографії оформлення естрадних заходів.

3. Жанри естради.

4. Розмовний жанр естради та його піджанри.

5. Музично-пісенний жанр естради та його піджанри.

6. Пластично-хореографічний жанр естради та його піджанри.

7. Оригінальний жанр естради та його піджанри.

8. Трагедія – жанр театрального мистецтва.

9. Засоби емоційної та технічної виразності в трагедіях.

10. Драма – жанр театрального мистецтва.

11. Засоби емоційної та технічної виразності в драмах.

12. Комедія та її різновидності в театральному мистецтві.

13. Засоби емоційної та технічної виразності в комедіях.

14. Розгляд основних принципів режисури театральної вистави.

II. Написати есе на тему «**Засоби емоційної і технічної виразності в режисурі**» (до 20 речень).

Література: 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 27, 30, 31, 37, 46.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Форму модульного контролю визначає викладач. Умови модульного контролю (2 год. на модуль). Кожен здобувач пише самостійну контрольну роботу згідно із тематикою другого модулю (теми: 3.1, 3.2).

Теми для модульної контрольної роботи:

1. Закон композиції на естраді та в масових святах.

2. Природа сміху як специфічна форма критики.

3. Гумор і сатира як види комічного.

4. Поняття про комічний і сюжетний трюки на естраді.

5. Закон контрасту як засіб драматичної естради.

6. Основи побудови драматургії естрадного номера.

7. Принципи розповіді, діалогу та монологу.

8. Основи побудови естрадної програми, концерту, масового свята.

9. Функціональне призначення засобів емоційної виразності в естрадних номерах і театралізованих концертах.

10. Особливості, взаємозв'язок і взаємовідношення слова, музики, пластики рухів, світла, звуку, спецефектів, реклами та сценографії оформлення естрадних заходів.

11. Жанри естради.

12. Розмовний жанр естради та його піджанри.

13. Музично-пісенний жанр естради та його піджанри.

14. Пластично-хореографічний жанр естради та його піджанри.

15. Оригінальний жанр естради та його піджанри.

16. Трагедія – жанр театрального мистецтва.

17. Засоби емоційної та технічної виразності в трагедіях.

18. Драма – жанр театрального мистецтва.

19. Засоби емоційної та технічної виразності в драмах.

20. Комедія та її різновидності в театральному мистецтві.

21. Засоби емоційної та технічної виразності в комедіях.

22. Розгляд основних принципів режисури театральної вистави.

МОДУЛЬ 4. РЕЖИСУРА ТЕАТРУ. РЕЖИСУРА ЕСТРАДНОГО КОНЦЕРТУ

ТЕМА 4.1. Режисура театру

Анотація до лекції. 4.1.

Розгляд історичних передумов появи театральної режисури. Початок «Золотої ери» режисури у ХХ ст. Значення творчого внеску українських режисерів «театру корифеїв». Поява «системи Станіславського». Існування творчого дуету режисерів-одномумців К.С.Станіславського та В.І.Немировича-Данченка. Українські режисери «Золотої ери» ХХ ст. – Лесь Курбас, Олександр Таїров, Гнат Юра, Сергій Данченко та ін. Сучасні світові театральні режисери. Сучасні українські театральні режисери.

План

1. Розгляд історичних передумов появи театральної режисури.

2. Початок «Золотої ери» режисури у ХХ ст.

3. Велике значення для початку «Золотої ери» творчого внеску українських режисерів «театру корифеїв».

4. Відкриття театральної «системи Станіславського» і початок «Золотої ери» здобутків режисерів у ХХ ст.

5. Внесок творчого дуету режисерів-одномумців К.С.Станіславського та В.І.Немировича-Данченка в розвиток світового мистецтва режисури.

6. Українські режисери «Золотої ери» ХХ ст. – Лесь Курбас, Олександр Таїров, Гнат Юра, Сергій Данченко та ін.

7. Сучасні світові театральні режисери.

8. Сучасні українські театральні режисери.

Семінарське заняття № 2 до теми 4.1.

План

1. Розгляд історичних передумов появи театральної режисури.
2. Початок «Золотої ери» режисури у ХХ ст.
3. Значення творчого внеску українських режисерів «театру корифеїв».
4. Поява «системи Станіславського».
5. Існування творчого дуету режисерів-однодумців К.С.Станіславсько та В.І.Немировича-Данченка.
6. Українські режисери «Золотої ери» ХХ ст. – Лесь Курбас, Олександр Таїров, Гнат Юра, Сергій Данченко та ін.
7. Сучасні світові театральні режисери.
8. Сучасні українські театральні режисери.

Практичне заняття до теми 4.1. № 5

Мета:

- визначити історичні передумови появи театральної режисури;
- розглянути передумови появи на початку ХХ ст. «Золотої ери режисури»;
- визначити рівень світової режисури на початку ХХ ст.;
- розглянути діяльність українських театральних режисерів на початок ХХ ст.;
- визначити успіх представників молодого покоління режисерів початку ХХ ст.;
- максимально професійно проаналізувати театральні вистави режисерів «Золотої ери» ХХ ст.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо запропонованої теми «Режисура театру».
2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді чи презентації.
3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

Практичні завдання

1. Обґрунтувати самостійно актуальність кожного пункту теми 4.1. «Режисура театру».
  2. Написати есе на тему «Режисура театру» (до 10 речень).
- Література:* 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 25, 28, 30, 31, 37.

ТЕМА 4.2. Режисура естрадного концерту

Анотація до теми 4.2.

Розглянути питання тематичності естрадних концертів. Сценографія – художньо-декоративне оформлення концерту. Деталь, символ, образ естрадного концерту. Світло, звук, музичні фонограми та треки. Піротехнічні та мультимедійні засоби. Монтаж номерів на естрадному концерті. Засоби емоційної виразності й активізація глядача. Театралізована гра.

Лекція до теми 4.2.

План

1. Тематичність естрадного концерту.
2. Сценографія – художньо-декоративне оформлення концерту.
3. Деталь, символ, образ.
4. Світло, звук, музичні фонограми та треки.
5. Піротехнічні та мультимедійні засоби.
6. Монтаж номерів на естрадному концерті.
7. Засоби емоційної виразності й активізація глядача.
8. Театралізована гра.

Практичне заняття до теми 4.2. № 5

Мета:

- засвоєння матеріалу щодо тематичності естрадних концертів;
- розглянути сценографію – художньо-декоративне оформлення концерту;
- визначати деталь, символ, образ естрадного концерту;
- розглянути питання підготовки світла, звуку, музичних фонограм і треків;
- дослідити сучасні піротехнічні та мультимедійні засоби під час проведення естрадних концертів;
- проаналізувати монтаж номерів на естрадному концерті;
- розглянути засоби емоційної виразності й активізація глядача;
- розглянути, що таке сучасна театралізована гра.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану підготувати матеріали стосовно теми 4.2. «Режисура естрадного концерту».
2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді чи презентації.
3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.

I. Підготувати презентації за темами :

1. Тематичність естрадного концерту.
2. Сценографія – художньо-декоративне оформлення концерту.
3. Деталь, символ, образ.

4. Світло, звук, музичні фонограми та треки.
5. Піротехнічні та мультимедійні засоби.
6. Монтаж номерів на естрадному концерті.
7. Засоби емоційної виразності й активізація глядача.
8. Театралізована гра.

II. Написати есе на тему «Режисура естрадного концерту» (до 20 речень).

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 30, 31, 37.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Форму модульного контролю визначає викладач. Умови модульного контролю (2 год. на модуль). Кожен здобувач пише самостійну контрольну роботу згідно із тематикою другого модулю (теми: 4.1, 4.2).

Теми для модульної контрольної роботи:

1. Розгляд історичних передумов появи театральної режисури.
2. Початок «Золотої ери» режисури у ХХ ст.
3. Значення творчого внеску українських режисерів «театру корифеїв».
4. Поява «системи Станіславського».
5. Існування творчого дуету режисерів-одномумців К.С.Станіславського та В.І.Немировича-Данченка.
6. Українські режисери «Золотої ери» ХХ ст. – Лесь Курбас, Олександр Таїров, Гнат Юра, Сергій Данченко та ін.
7. Сучасні світові театральні режисери.
8. Сучасні українські театральні режисери.
9. Тематичність естрадного концерту.
10. Сценографія – художньо-декоративне оформлення концерту.
11. Деталь, символ, образ естрадного концерту.
12. Світло, звук, музичні фонограми та треки.
13. Піротехнічні та мультимедійні засоби.
14. Монтаж номерів на естрадному концерті.
15. Засоби емоційної виразності й активізація глядача.
16. Театралізована гра.

МОДУЛЬ 5. РЕЖИСУРА ЦИРКОВОЇ ПРОГРАМИ. РЕЖИСУРА МАСОВИХ СВЯТ

Тема 5.1. Режисура циркової програми

Анотація до лекції 5.1.

Розгляд досягнень режисерських постановок у вітчизняних циркових програмах. Розгляд досягнень режисерських постановок у зарубіжних циркових програмах. Виступи диких тварин у цирку. Виступи домашніх тварин у цирку. Виступи акробатів і еквілібристів у цирку. Деталь, символ, образ у цирковій програмі. Сценографія циркової програми. Музика, світло, звук у цирковій

програмі. Монтаж номерів у циркових програмах. Виступ клоунів як необхідний атрибут циркової програми. Засоби емоційної виразності й активізації глядача.

План

1. Розгляд досягнень режисерських постановок у вітчизняних циркових програмах.
2. Розгляд досягнень режисерських постановок зарубіжних у циркових програмах.
3. Виступи диких тварин у цирку.
4. Виступи домашніх тварин у цирку.
5. Виступи акробатів та еквілібристів у цирку.
6. Деталь, символ, образ у цирковій програмі.
7. Сценографія циркової програми.
8. Музика, світло, звук у цирковій програмі.
9. Монтаж номерів у циркових програмах.
10. Виступ клоунів як необхідний атрибут циркової програми.
11. Засоби емоційної виразності й активізації глядача.

Практичне заняття до теми 5.1. № 6

Мета: дослідження тенденцій в українських і зарубіжних циркових програмах, Розгляд досягнень режисерських постановок у циркових вітчизняних програмах. Розгляд досягнень режисерських постановок у циркових зарубіжних програмах. Проаналізувати виступи диких тварин у цирку. Проаналізувати виступи домашніх тварин у цирку. Проаналізувати виступи акробатів і еквілібристів в цирку. З'ясувати, що таке деталь, символ, образ в цирковій програмі. Розглянути сценографію циркової програми. Охарактеризувати важливість музики, світла, звуку в цирковій програмі. Проаналізувати монтаж номерів у циркових програмах. Розглянути виступ клоунів як необхідний атрибут циркової програми. Визначити засоби емоційної виразності й активізації глядача.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення щодо запропонованої теми «Режисура циркової програми».
2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді чи презентації.
3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.1.

Практичні завдання

1. Обґрунтувати самостійно актуальність кожного пункту теми 5.1 «Режисура циркової програми».

2. Написати есе на тему «Режисура циркової програми» (до 20 речень).

Література: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 15, 22, 26.

ТЕМА 5.2. Режисура масових свят

Анотація до лекції 5.2.

Концепція і тематика свята. Підготовка сценарію проведення програми. Створення режисерсько-постановочної групи та підбір артистів. Проведення репетицій режисерсько-постановочною групою. Світло, звук, музика, піротехніка для масового свята. Сценографія – підготовка й оформлення сцени для програми. Підготовка ігор, конкурсів і вікторин для свята. Проведення генеральної репетиції свята із залученням замовників, продюсерів, дирекції свята та художньої ради. Практичне проведення програми масового свята.

План

1. Концепція і тематика свята чи шоу-програми.
2. Підготовка сценарію проведення програми.
3. Створення режисерсько-постановочної групи та підбір артистів.
4. Проведення репетицій режисерсько-постановочною групою.
5. Світло, звук, музика, піротехніка для масового свята.
6. Сценографія – підготовка й оформлення сцени для програми.
7. Підготовка ігор, конкурсів і вікторин для свята.
8. Проведення генеральної репетиції свята із залученням замовників, продюсерів, дирекції свята та художньої ради.
9. Практичне проведення програми свята чи шоу-програми.

Практичне заняття до теми 5.2. № 7

Мета:

- визначення концепції та тематики свята;
- знати, як готується сценарій проведення програми;
- розуміти, як створюється режисерсько-постановочна група;
- знати, як відбувається підбір артистів для свята чи шоу-програми;
- розглянути питання проведення репетицій режисерсько-постановочною групою;
- проаналізувати значення світла, звуку, музики, піротехніки для масового свята чи шоу-програми;
- з'ясувати роль сценографії – підготовка й оформлення сцени для програми;
- визначити роль підготовки ігор, конкурсів і вікторин для свята;
- роз'яснити здобувачам надважливість якісного проведення генеральної репетиції свята із залученням замовників, продюсерів, дирекції свята та художньої ради;
- дослідити практичне проведення масового свята чи шоу-програми.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне розуміння щодо важливості професійного проведення масових свят і шоу-програм.
2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді чи презентації.
3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.2.

Практичні завдання

I. Підготувати презентації на наступні теми:

1. Концепція і тематика свята чи шоу-програми.
2. Підготовка сценарію проведення програми.
3. Створення режисерсько-постановочної групи та підбір артистів.
4. Проведення репетицій режисерсько-постановочною групою.
5. Світло, звук, музика, піротехніка для масового свята.
6. Сценографія – підготовка й оформлення сцени для програми.
7. Підготовка ігор, конкурсів і вікторин для свята.
8. Проведення генеральної репетиції свята із залученням замовників, продюсерів, дирекції свята та художньої ради.
9. Практичне проведення програми свята чи шоу-програми.

II. Написати есе на тему «Режисура масових свят» (до 20 речень).

Література: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 15, 22, 26.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Форму модульного контролю визначає викладач. Умови модульного контролю (2 год. на модуль). Кожен здобувач пише самостійну контрольну роботу згідно із тематикою другого модулю (теми: 5.1, 5.2).

Теми для модульної контрольної роботи:

1. Розгляд досягнень режисерських постановок у циркових вітчизняних програмах.
2. Розгляд досягнень режисерських постановок у циркових зарубіжних програмах.
3. Виступи диких тварин у цирку.
4. Виступи домашніх тварин у цирку.
5. Виступи акробатів і еквілібристів у цирку.
6. Деталь, символ, образ в цирковій програмі.
7. Сценографія циркової програми.
8. Музика, світло, звук у цирковій програмі.
9. Монтаж номерів у циркових програмах.
10. Виступ клоунів як необхідний атрибут циркової програми.
11. Засоби емоційної виразності й активізації глядача.
12. Концепція і тематика масового свята чи шоу-програми.
13. Підготовка сценарію проведення святкової програми.
14. Створення режисерсько-постановочної групи та підбір артистів.
15. Проведення репетицій режисерсько-постановочною групою.
16. Світло, звук, музика, піротехніка для масового свята.
17. Сценографія – підготовка й оформлення сцени для програми.
18. Підготовка ігор, конкурсів і вікторин для свята.

19. Проведення генеральної репетиції свята із залученням замовників, продюсерів, дирекції свята та художньої ради.

20. Практичне проведення програми свята чи шоу-програми.

МОДУЛЬ 6. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕЖИСУРИ

ТЕМА 6.1. Сучасна теорія і практика режисури

Анотація до лекції 6.1.

Розгляд тенденцій розвитку театральної школи в Україні. Постановка сучасної театральної вистави. Організація сучасної масово-розважальної програми чи свята. Роль реклами для проведення заходу. Якісний сценарій, апаратура, професійність артистів і режисерсько-постановочної групи.

План

1. Розгляд тенденцій розвитку театральної школи в Україні.
2. Постановка сучасної театральної вистави.
3. Організація сучасної масово-розважальної програми чи свята.
4. Роль реклами для проведення заходу.
5. Якісний сценарій, апаратура для проведення вистави чи заходу.
6. Професійність артистів та режисерсько-постановочної групи.

Практичне заняття до теми 6.1. № 8

Мета: проаналізувати роботу талановитих сучасних режисерів Незалежної України, оцінити їх досягнення, розглянути творчі постановки і надати характеристику кожному з них. Розглянути постановку сучасної видовищної програми чи свята. Проаналізувати роль реклами для проведення вистави чи масово-розважальної програми і свята. Охарактеризувати важливість якісного сценарію, апаратури для організації та проведення масово-розважальних заходів, театральних вистав та шоу-програм. Визначити роль професійності артистів і режисерсько-постановочної групи при організації, репетиційному процесі та творчій демонстрації вистави чи свята.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану зробіть розгляд тенденцій розвитку театральної школи в Україні. Охарактеризуйте постановку сучасної театральної вистави. Зробіть вичерпний аналіз організації сучасної масово-розважальної програми чи свята. Визначте роль реклами для проведення заходу. Доведіть, що якісний сценарій, апаратура для проведення вистави чи свята відіграють надважливу роль. Докажіть, що професійність артистів і режисерсько-постановочної групи має ключове значення для успіху вистави чи свята.

2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді чи презентації на тему «Сучасна теорія і практика режисури».

3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.1.

Практичні завдання

1. Обґрунтувати самостійно і зробити загальну характеристику сучасної теорії і практики режисури. Визначити коло питань стосовно сучасної теорії і практики режисури, що виникають у режисерів на сучасному етапі.

2. Написати есе на тему «Сучасна теорія і практика режисури» (до 20 речень).

Література: 1, 3, 4, 5, 7, 9, 13, 14, 15, 16, 25, 32, 33, 34, 42, 43.

ТЕМА 6.2. Основні проблеми режисури на сучасному етапі

Анотація до лекції 6.2.

Українська школа з підготовки режисерів масово-розважальних програм, видовищ і свят. Мультимедійні технології для проведення сучасних театральних вистав і масово-розважальних програм та свят. Композиційна побудова нових напрямів у театральному мистецтві та в естрадних програмах, концертах, масово-розважальних шоу і святах. Основні проблеми сучасної теорії та практики режисури. Один з основних сучасних базових центрів підготовки кадрів вищої освіти з режисури вистав, театралізованих видовищ, концертів, шоу-програм та свят – кафедра режисури та акторської майстерності ім. народної артистки України Лариси Хоролець Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, що випускає режисерів та авторів-ведучих з 1 вересня 1998 року. Діяльність видатних сучасних режисерів: режисера-теоретика, авторки багатьох наукових робіт, статей, монографій, першої завідуючої кафедри режисури Обертинської Анелії Петрівни; режисерські роботи видатного діяча, колишнього міністра культури України, Народного артиста України Василя Вовкуна; творчі роботи видатного режисера сучасності, Народного артиста України Олексія Кужельного; творчі здобутки відомого режисера, колишнього зав. кафедрою режисури НАКККіМ Народного артиста України Бориса Шарварка; постановки відомого режисера масових свят і програм, професора кафедри режисури НАКККіМ, Народного артиста України Дмитра Мухарського; організаційні, постановчі та акторсько-режисерські роботи народної артистки України лариси Хоролець; режисерські постановки Заслуженого артиста України, доцента кафедри режисури Олександра Жуковіна; режисерська та акторська творчість Заслуженої артистки України, професора кафедри режисури Валерія Зайцева; режисерські вистави професора кафедри, Народного артиста України Віктора Гирича, режисерські видовищні заходи професора НАКККіМ, Заслуженого працівника культури України Валерія Матушенка й інших режисерів кафедри.

План

1. Українська школа з підготовки режисерів масово-розважальних програм, видовищ і свят.

2. Мультимедійні технології для проведення сучасних театральних вистав та масово-розважальних програм і свят.

3. Композиційна побудова нових напрямів у театральному мистецтві та в естрадних програмах, концертах, масово-розважальних шоу і святах.
4. Основні проблеми сучасної теорії і практики режисури.
5. Один з основних сучасних базових центрів підготовки кадрів вищої освіти з режисури вистав, театралізованих видовищ, концертів, шоу-програм та свят – кафедра режисури та акторської майстерності ім. Народної артистки України Лариси Хоролець Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, що випускає режисерів та авторів-ведучих з 1 вересня 1998 року
6. Діяльність видатного режисера-теоретика, авторки багатьох наукових робіт, статей, монографій, першої завідуючої кафедри режисури Обертинської Анелії Петрівни.
7. Режисерські роботи видатного діяча мистецтв, екс-міністра культури України, Народного артиста України Василя Вовкуна.
8. Творчі роботи видатного режисера сучасності, Народного артиста України Олексія Кужельного.
9. Творчі здобутки відомого режисера, колишнього зав. кафедрою режисури НАКККіМ, Народного артиста України Бориса Шарварка.
10. Охарактеризувати творчі роботи відомого режисера масових свят і програм, професора кафедри режисури НАКККіМ, Народного артиста України Дмитра Мухарського.
11. Організаційна, постановочна та акторська діяльність Народної артистки України Лариси Хоролець.
12. Режисерська й акторська творчість Заслуженого артиста України, професора кафедри режисури Валерія Зайцева.
13. Режисерські постановки Заслуженого артиста України, доцента кафедри режисури Олександра Жуковіна.
14. Режисерські вистави професора кафедри, Народного артиста України Віктора Гирича.
15. режисерські видовищні заходи професора НАКККіМ, Заслуженого працівника культури України Валерія Матушенка й інших режисерів кафедри.

Практичне заняття до теми 6.2. № 9

Мета: розглянути мультимедійні технології для проведення сучасних театральних вистав та масово-розважальних програм і свят; визначити композиційну побудову нових напрямів у театральному мистецтві та в естрадних програмах, концертах, масово-розважальних шоу і святах; дослідити основні проблеми сучасної теорії і практики режисури; розглянути один з основних сучасних базових центрів підготовки кадрів вищої освіти з режисури вистав, театралізованих видовищ, концертів, шоу-програм і свят – кафедру режисури та акторської майстерності ім. Народної артистки України Лариси Хоролець НАКККіМ.

Практичне завдання:

1. На основі запропонованого тематичного плану сформулювати власне бачення перспектив розвитку режисури театралізованих вистав, свят, концертів

і масово-розважальних програм в Україні та основні проблеми сучасної теорії та практики режисури.

2. Результати практичного завдання оформити у вигляді доповіді.
3. Практичне заняття виконується індивідуально кожним здобувачем.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.2

Практичні завдання

1. Обґрунтувати самостійно творчі досягнення українських сучасних режисерів театральних вистав, масово-розважальних шоу-програм, концертів та свят, перспективи розвитку режисури театру та видовищних заходів і основні проблеми режисури постановок на сучасному етапі.

2. Написати есе на тему (до 20 речень).

Література: 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6

Модульний контроль є результатом вивчення шостого модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Форму модульного контролю визначає викладач. Умови модульного контролю (2 год. на модуль). Кожен здобувач пише самостійну контрольну роботу згідно із тематикою другого модулю (теми: 6.1, 6.2)

Теми для модульної контрольної роботи:

Варіант 1. Проаналізувати українську школу підготовки режисерів театру, масово-розважальних програм, видовищ і свят.

Варіант 2. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, що випускає режисерів і авторів-ведучих з 1 вересня 1998 року – базовий центр для підготовки кадрів вищої освіти з режисури театралізованих видовищ, концертів, шоу-програм і свят.

Варіант 3. Розглянути діяльність видатного режисера-теоретика, авторки багатьох наукових робіт, статей, монографій, першої завідуючої кафедри режисури Обертинської Анелії Петрівни.

Варіант 4. Охарактеризувати режисерські роботи видатного діяча мистецтв, экс-міністра культури України, Народного артиста України Василя Вовкуна.

Варіант 5. Проаналізувати творчі роботи видатного режисера сучасності, Народного артиста України Олексія Кужельного.

Варіант 6. Розглянути творчі здобутки відомого режисера, колишнього зав. кафедрою режисури НАКККіМ, Народного артиста України Бориса Шарварка.

Варіант 7. Окреслити творчі роботи відомого режисера масових свят, концертів і програм, професора кафедри режисури НАКККіМ, Народного артиста України Дмитра Мухарського.

Варіант 8. Розглянути організаційну, постановочну та режисерсько-акторську діяльність Рародної артистки України Лариси Хоролець.

Варіант 9. Розглянути режисерську та акторську творчість засл. арт. України, професора кафедри режисури Валерія Зайцева.

Варіант 10. Проаналізувати режисерські постановки Заслуженого артиста України, доцента кафедри режисури Олександра Жуковіна.

Варіант 11. Надати оцінку театральним виставам режисера, Народного артиста України Віктора Гирича.

Варіант 12. Розглянути режисерські видовищні заходи професора НАКККіМ, Заслуженого працівника культури України Валерія Матушенка та інших режисерів кафедри.

Варіант 13. Надати оціночну характеристику кафедри режисури та акторської майстерності ім. Народної артистки України Лариси Хоролець, що готує здобувачів – режисерів театралізованих видовищ, вистав, шоу-програм, свят і ведучих-акторів для різноманітних закладів української культури (театрів, кіно, телебачення, радіо, управління культури, івент-агентств, державних, громадських організацій тощо) з 7 квітня 1998 – понад 25 років.

Варіант 14. Розглянути перспективи кафедри режисури та акторської майстерності ім. Народної артистки України Лариси Хоролець у контексті підготовки здобувачів режисерів і акторів, ведучих з проведення театраліз

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	4 модуль	5 модуль	6 модуль	
1	Відвідування лекцій, участь в аудиторній роботі	1	2 x 1 = 2	2 x 1 = 2	2 x 1 = 2	2 x 1 = 2	2 x 1 = 2	2 x 1 = 2	
2	Участь у семінарських заняттях	1	1 x 1 = 1			1 x 1 = 1			
3	Практичні заняття	2	1 x 2 = 2	2 x 2 = 4	1 x 2 = 2	2 x 2 = 4	2 x 2 = 4	2 x 2 = 4	
4	Модульна контрольна робота	4	1 x 4 = 4	1 x 4 = 4	1 x 4 = 4	1 x 4 = 4	1 x 4 = 4	1 x 4 = 4	
5	Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	
	Усього за модуль		14	15	13	16	15	15	
	Екзамен	12 балів							
	Разом з дисципліни	14+15+13+16+15+15+12 = 100 балів							

5. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Предмет і завдання курсу.
2. Мета та компетенція предмету.
3. Народні театралізовані дійства древнього Єгипту, Греції та Риму.
4. Естрада в епохи Середньовіччя та Відродження.
5. Вуличні дійства в епоху Київської Русі.
6. Естрадні постановки в період з XV по XIX ст.
7. Розвиток естради у світі у XX ст.
8. Естрада у період Незалежності України.
9. Тема, проблема, ідея програми.
10. Композиція програми та її основні елементи.
11. Конфлікт у програмі та його основні види.
12. Атмосфера, темпоритм та мізансцени в програмі.
13. Запропоновані обставини.

14. Дія, подія, подієвий ряд.
15. Тріада режисера та три незмінні умови сценічного мистецтва.
16. Режисерський аналіз, режисерський задум, режисерське рішення.
17. Постійне перетворення глядача на естраді в артиста, і навпаки.
18. Пряме спілкування артиста на естраді з глядачем – відсутність «четвертої» стіни.
19. Присутність на естраді усіх видів і жанрів мистецтва.
20. Естрадні постановки, присвячені конкретній події.
21. Присутність на естраді артиста-ведучого чи конферансьє.
22. Нероздільність номера і актора на естраді.
23. Різножанровість естради.
24. Культ виконавця.
25. Сконцентрованість номерів і лаконізм.
26. Святковість естрадних концертів і свят.
27. Змагальність номерів на естраді.
28. Актуальність естради .
29. Присутність на естрадному концерті чи святі ведучого-конферансьє.
30. Управління й організація естрадної діяльності в Україні.
31. Закон композиції на естраді та в масових святах.
32. Природа сміху як специфічна форма критики.
33. Гумор і сатира як види комічного.
34. Поняття про комічний і сюжетний трюки на естраді.
35. Закон контрасту як засіб драматичної естради.
36. Основи побудови драматургії естрадного номера.
37. Принципи розповіді, діалогу та монологу.
38. Основи побудови естрадної програми, концерту, масового свята.
39. Функціональне призначення засобів емоційної виразності в естрадних номерах і театралізованих концертах.
40. Особливості, взаємозв'язок і взаємовідношення слова, музики, пластики рухів, світла, звуку, спец ефектів, реклами та сценографії оформлення естрадних заходів.
41. Жанри естради: розмовні, музично-пісенні, пластично-хореографічні та оригінальні.
42. Види естрадних номерів.
43. Тематичність.
44. Сценографія – художньо-декоративне оформлення концерту.
45. Деталь, символ, образ.
46. Світло, звук, музичні фонограми та треки.
47. Піротехнічні та мультимедійні засоби.
48. Монтаж номерів на естрадному концерті.
49. Засоби емоційної виразності й активізація глядача.
50. Театралізована гра.
51. Деталь, символ, образ .
52. Сценографія циркової програми.

53. Музика, світло, звук у цирковій програмі.
54. Монтаж номерів у циркових програмах.
55. Виступ клоунів як необхідний атрибут циркової програми.
56. Засоби емоційної виразності й активізації глядача.
57. Концепція і тематика свята.
58. Підготовка сценарію проведення програми.
59. Створення режисерсько-постановочної групи та підбір артистів.
60. Проведення репетицій режисерсько-постановочною групою.
61. Світло, звук, музика, піротехніка для масового свята.
62. Сценографія – підготовка та оформлення сцени для програми.
63. Підготовка ігор, конкурсів і вікторин для свята.
64. Практичне проведення програми масового свята.
65. Організація сучасної естрадної програми чи свята.
66. Роль реклами для проведення заходу.
67. Роль якісного сценарію для проведення сучасних естрадних програм.
68. Роль сучасної технічної апаратури при проведенні естрадних програм.
69. Професійність артистів і режисерсько-постановочної групи на сьогодні.
70. Мультимедійні технології для проведення сучасних естрадних програм.
71. Композиція естрадної програми та обов'язковість кульмінації в ній.
72. Основні проблеми сучасної теорії та практики режисури.

ТЕСТИ ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ

1. Режисер – це:

- А. Дзеркало відображення роботи артистів, організатор усього творчого процесу, актор-інтерпретатор, який може розказати та розтлумачити кожному актору його роль
- Б. Керівник творчого закладу
- В. Менеджер-продюсер творчих проєктів
- Г. Активна творча людина під час репетицій та показів

2. Основний закон сценічного мистецтва:

- А. Глядач під час вистави завжди правий
- Б. Режисер під час вистави чи свята керує усіма присутніми
- В. Його величність глядач повинен все бачити, чути та сприймати все, що йому показують
- Г. Актора на виставі чи святі не можна переривати чи не поважати

3. Що таке надзавдання в режисурі:

- А. Виконання всіх рекомендацій режисера вистави
- Б. Найголовніша ціль вистави, постановки, це те, заради чого режисер хоче втілити свою ідею у свідомість людей
- В. Безперервний ланцюг подій і епізодів, що веде до розв'язки
- Г. Термін, який означає цілеспрямоване прагнення до здійснення тієї чи іншої мети

4. Що таке кульмінація в режисурі:

- А. Фінальна жирна крапка в постановці
- Б. Найбільші та найтриваліші оплески глядачів
- В. Найвища точка напруження вистави чи свята, після якої наступає корінний перелом у дії
- Г. Вихід усіх акторів на сцену на загальний уклін глядачам

5. Назвіть три найважливіші розділи роботи режисера вистав чи свят:

- А. Репетиції, гастролі, виступи
- Б. Режисерський аналіз, режисерський задум, втілення задуму
- В. Режисерський аналіз, режисерський задум, розбір «польотів»
- Г. Написання літературного сценарію, написання сценарно-режисерської експлікації, підготовка монтажного листа

6. Архітектоніка програми – це:

- А. Зовнішня побудова
- Б. Внутрішня побудова
- В. Епізоди програми
- Г. Концертні номери програми

7. Композиція програми – це:

- А. Літературний сценарій
- Б. Розгорнутий сценарій
- В. Внутрішня побудова програми
- Г. Режисерська експлікація

8. Одиниця виміру естрадного мистецтва:

- А. Концертний номер
- Б. Артист естради
- В. Кількість глядачів
- Г. Кількість призів та сувенірів

9. Глядач на естрадних концертах:

- А. Постійно перетворюється на артиста
- Б. Тільки дивиться концерт
- В. Не приймає ніякої участі в програмі
- Г. Не може спілкуватися з артистами

10. В естрадній програмі можуть бути залучені:

- А. Розмовні номери
- Б. Усі види та жанри естради
- В. Пісенні номери
- Г. Пластично-хореографічні номери

11. Що означає нероздільність номера та актора на естраді:

- А. Артист без цього номеру не виступає
- Б. Номер готується для конкретного артиста

- В. Номер не можливо розділити навпіл
- Г. Артист володіє авторським правом на номер

12. Артист, який бере участь у багатьох номерах однієї естрадної програми, використовує метод акторської майстерності:

- А. Елементів образу
- Б. Повного перевтілення
- В. Імпровізації
- Г. Відсторонення

13. Кому підпорядковується театральна та естрадна діяльність на рівні міста (Києва, Львова, Харкова):

- А. Управлінню торгівлі
- Б. Управлінню культури
- В. Управлінню побутом
- Г. Управлінню освіти

14. Що таке змагальність номерів на естраді:

- А. сварка артистів за місце виступу на концерті
- Б. Усі номери режисер ставить по висхідній, а найкращий номер – в кульмінації
- В. Усі номери змагаються між собою в одному жанрі
- Г. Усі номери змагаються між собою в різних жанрах

15. Естрадний концерт не може відбуватися без:

- А. Менеджера
- Б. Ведучого-конферансьє
- В. Начальника управління культури
- Г. Роботи торгівельних закладів

16. Скільки ви знаєте основних жанрів естради:

- А. 5
- Б. 10
- В. 3
- Г. 4

17. Естрадний номер складається:

- А. 3 кількох епізодів
- Б. 3 багатьох дій
- В. 3 кількох ідей
- Г. 3 багатьох цілей

18. Засоби активізації глядачів на естрадних програмах служать для того, щоб:

- А. Глядачі відчували себе активними учасниками програми
- Б. Глядачі не заснули
- В. Замовники програми були задоволені
- Г. Підняти настрій артистам

- 19. Режисерський засіб «Пряме звернення до аудиторії» означає, що:**
- А. Всі слова та дії артистів спрямовані один до одного
  - Б. Всі слова та дії артистів спрямовані безпосередньо для глядачів
  - В. Всі слова та дії артистів спрямовані до головного режисера програми
  - Г. Всі слова та дії артистів спрямовані до замовників програми
- 20. Режисерський засіб «Удавана активізація» – це:**
- А. Коли артисти в програмі не знають, що робити
  - Б. Коли «підсадні особи» в певний момент виконують те, що заплановано
  - В. Коли глядачі виходять на сцену під час естрадної програми
  - Г. Коли ведучий вручає глядачам призи
- 21. Режисерський засіб «Фізична активізація» – це:**
- А. Коли глядачів викликають на сцену
  - Б. Коли глядачів спонукають відповідати на питання
  - В. Коли глядачів спонукають до виконання нескладних фізичних дій
  - Г. Коли глядачів спонукають щось кричати
- 22. Режисерський засіб «Вербальна активізація» – це:**
- А. Ставляться запитання до глядачів, щоб вони разом відповіли
  - Б. Проведення масових ігор з аудиторією
  - В. Нагородження активних глядачів призами
  - Г. Виклик глядачів на сцену
- 23. Режисерський засіб «Гра» – це:**
- А. Спілкування ведучого з глядачами
  - Б. Ігри з глядачами на сцені в форматі естрадної програми
  - В. Вручення активним глядачам призів за перемоги в іграх
  - Г. Вихід ведучого ці сцени в глядацький зал
- 24. Режисерський засіб «Повна дійова активізація» – це :**
- А. Коли глядачі отримують призи за свої участі в конкурсах, іграх
  - Б. Коли задіяний увесь арсенал засобів і ми досягли найвищої активності
  - В. Коли глядачі відповідають правильно на усі питання вікторин
  - Г. Коли глядачі фізично виконують спеціальні вправи
- 25. Що означає сценарно-режисерська театралізація в режисурі:**
- А. Музичний супровід концертного номера
  - Б. Творчий спосіб перетворення життєвого, документального матеріалу в художній сценарій з подальшим його приведенням до художньої образної форми через систему образотворчих, виразних та інших засобів
  - В. Костюми артистів під час виконання номерів
  - Г. Відеоряд на екрані під час виконання номеру

26. Скільки ви знаєте основних видів театралізації на естраді:

- А. – 6
- Б. – 7
- В. – 3
- Г. – 4

27. Що означає театралізація компільованого виду в режисурі:

- А. тематичний підбір і використання готових епізодів для своїх номерів
- Б. створення нових оригінальних номерів згідно режисерського задуму
- В. використання режисером в естрадній програмі готових і оригінальних номерів
- Г. Підготовка сценарію естрадної програми

28. Що означає театралізація оригінального виду в режисурі:

- А. режисерський задум
- Б. створення нових епізодів та номерів для естрадної програми
- В. тематичний підбір і використання готових епізодів для своїх номерів
- Г. режисерський аналіз

29. Що означає театралізація змішаного виду в режисурі:

- А. основна ідея режисера, висловлена в емоційно-образній формі
- Б. використання режисером під час програми як оригінальних, так і готових номерів
- В. висловлення режисером змісту матеріалу засобами театру
- Г. Це створення нових епізодів та номерів для естрадної програми

30. Скільки видів монтажу режисерських програм ви знаєте:

- А. 5
- Б. 10
- В. 3
- Г. 7

31. Назва «естрада»:

- А. Поміст підлога
- Б. Театр
- В. Спортивний майданчик
- Г. Концертний зал

32. Естрадний майданчик – це:

- А. Сцена, відкрита з усіх боків
- Б. Сцена, відкрита з двох боків
- В. Сцена, відкрита з одного боку
- Г. Сцена, закрита з усіх боків

33. Період, коли почала стрімко розвиватися українська естрада:

- А. Початок ХУІІ ст.
- Б. Кінець ХУІІІ ст.
- В. Середина ХІХ ст.
- Г. Друга половина ХХ ст.

34. Назвіть українського артиста естради, переможця конкурсу «Євробачення»-2004:

- А. Світлана Лобода
- Б. Павло Зібров
- В. Олександр Пономарьов.
- Г. Руслана Лижічко

35. Який український гурт став переможцем пісенного конкурсу «Євробачення-2022» :

- А. «Онука»
- Б. «Калуш оркестра»
- В. «Океан Ельзи»
- Г. «Казка».

36. Продовжіть тезу « Всі естрадні концерти ....»:

- А. Присвячені якійсь конкретній події
- Б. Відбуваються на відкритому повітрі
- В. Проходять в Палацах культури
- Г. Відбуваються на стадіонах

ВИМОГИ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Практичні заняття повинні чергуватися з теоретичною підготовкою. Саме на практичних заняттях здобувач демонструє рівень своєї підготовки. Якщо практичне заняття не ситуаційне, а заплановане навчальною програмою, то студенти показують підготовлені дома презентації, доповіді, есе, власні докази, факти, матеріали щодо дисципліни «Сучасна теорія і практика режисури». За результатами практичної роботи викладач може зрозуміти рівень кожного здобувача не тільки по засвоєнню теоретичного матеріалу та кількості опрацьованої літератури, а і його подачу матеріалу, чітке формулювання думок та доказову базу.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
  - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
  - володіє навичками івент-аналізу масових та елітарних практик;
  - розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
  - але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
  - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
  - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувач є поверхневою, недостатньо аргументованою:
  - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - не містить посилань на літературу;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:

- не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
  - не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену/заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Матушенко В.Б. Загальна методика підготовки концертів і масових свят // Вісник НАКККіМ : наук. журнал. Київ : Міленіум, 2012. № 4. С. 98-100.
2. Матушенко В.Б. Роль громадської організації – «Клубу Київських Ведучих» в розвитку діяльності продюсера // Збірник наукових праць. Київ : НАКККіМ, 2013. С. 167-171.
3. Матушенко В.Б. Засоби активізації глядачів при проведенні масово-розважальних програм//Збірка наукових праць. Київ : НАКККіМ,2014. С.215-216.
4. Матушенко В.Б. Дипломна робота для студентів – спеціалістів НАКККіМ (для студентів спеціальності 7.020201 «Театральне мистецтво» спеціалізації «Режисер театралізованих вистав та масових свят»). Київ : НАКККіМ, 2014. 36 с.
5. Матушенко В.Б. Основні особливості естрадного мистецтва // Збірник наук. праць. Київ : НАКККіМ, 2016. С. 25-28.

6. Матушенко В.Б. Історія виникнення мистецтва ведучого // Збірка наук. праць. Київ : НАКККіМ, 2017. С.123-126.
7. Матушенко В.Б. Концертний номер як провідний компонент естрадного мистецтва // Культура як основа формування української державності: історія, досвід, перспективи: збірник матеріалів II та III Міжнар. науково-прак. конф., м. Київ, 22 серпня 2017 р., 21 серпня 2018р. / Упор., наук. ред.: С.Садовенко; Переяслав-Хмельницький: ФОП Я.М.Домбровська, 2018. С. 227-237.
8. Матушенко В.Б. Завдання та особливості сучасного естрадного мистецтва // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : наук. журнал № 40. Київ : НАКККіМ, 2018. С. 170-178.
9. Матушенко В.Б. Історія виникнення та джерельна база естрадного мистецтва / Збірник наукових праць / упор. С.Садовенко. Київ : НАКККіМ. 2020. С.117-121.
10. Матушенко В.Б. Режисура масово-розважальних програм / програма підвищення кваліфікації працівників галузі культури; розроб В.Б.Матушенко. Київ : НАКККіМ, 2021. 24 с.
11. Матушенко В.Б. Режисура: методичні рекомендації до підготовки курсової роботи для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» / розроб. В.Б.Матушенко. Київ. 2021. 20 с.
12. Матушенко В.Б. Конферанс та його структура // Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: досягнення, інновації, перспективи. Збірник наукових праць / упор. С.Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2022. С. 112-117.
13. Матушенко В.Б. Відмінності традиційного та сучасного сватання // Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: досягнення, інновації, перспективи. Збірник наукових праць / Упор., наук. ред., відп. за вип. : С. Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2022. С. 233-243.
14. Матушенко В.Б. Положення про творчий проєкт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти НАКККіМ галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» спеціалізації «Режисер театралізованих видовищ та свят», затверджене Рішенням Вченої Ради НАКККіМ 22.02.2022 р., Протокол № 7 та введено в дію наказом ректора НАКККіМ від 24.02.2022 р. № 15-о.

Основна література:

1. Ковбасенко Ю. І. Антична література: навч. посіб. 2 -ге вид. розшир. та доповнений. Київ: Київський університет ім. Бориса Грінченка, 2012. 248 с.
2. Безклубенко С.Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв. Київ : Альтапрес, 2004. 238 с.
3. Гнатів Т.Ф. Музична культура Франції рубежу ХІХ–ХХ століть : навч. посіб. для музичних вузів. Київ : Музична Україна, 1993. 92 с.
4. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ : навч. посіб. (2-е вид.). Київ : ДАКОР, 2006. 252 с.

5. Кужельний О.П. Режисура театралізованих видовищ і свят : навч. посіб. для вищих навчальних закладів з Грифом МОН України. Київ : НАКККіМ, 2012. 130 с.
6. Матушенко В.Б. Сучасна теорія і практика режисури : робоча програма навчальної дисципліни для студентів 2-го (магістерського) рівня вищої освіти. Київ : НАКККіМ, 2021. 21 с.
7. Матушенко В.Б. Розвиток естрадного мистецтва : підручник. Київ : НАКККіМ, 2016. 200 с.
8. Матушенко В.Б. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Історія естрадного мистецтва» для студентів за галуззю знань 0202 «Мистецтво» напрямом підготовки 6.02020101 «Театральне мистецтво», спеціалізацією 6.02020101 «Актор, ведучий театралізованих видовищ та шоу-програм». Київ : НАКККіМ, 2015. 79 с.
9. Матушенко В.Б. Режисура масово-розважальних програм та свят : навчально-методичний комплекс. Київ : НАКККіМ, 2013. 60 с.
10. Матушенко В. Б. Організація і методика проведення весільних свят : підручник для студентів вищих навчальних закладів з Грифом МОН України. Київ : НАКККіМ, 2013. 200 с.
11. Мозговий М.П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні. Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.01 «Теорія та історія культури». Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2007.
12. Пассек Т. Трипільська культура/Т.Пассек. Вид-во Академії наук УРСР. Київ : Знання, 1941. С. 10-11.
13. Софронов Л.А. Книга про середньовічну театральність. Київ : Культурологія. 2004. № 4. С. 48-55.
14. Станіславський К.С. Шлях майстерності // Про мистецтво режисера. Київ : Мистецтво, 1948. 132 с.
15. Терещенко М.С. Режисер і театр. Київ : Мистецтво, 1969. 158 с.

Допоміжна література:

16. Генон Р. Про сенси «карнавальних» свят [Текст]. «Etudes Traditionnelles». Пер. Юрія Стефанова. 1945. 155 с.
17. Горбов А.С. Режисура видовищно-театралізованих заходів. Фастів : Поліфаст, 2004. 264 с.
18. Деркач С.М. Особливості режисури масових свят просто неба на сучасному етапі. Автореф. дисертації канд. мистецт.17.00.01. Київ : КНУКіМ. 1998. 16 с.
19. Етнографія Києва і Київщини. Традиції й сучасність. Київ : Мистецтво, 1986. 271 с.
20. Кісін В.Б. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ: Із творчої спадщини. Київ : КМ Akademia, 1999. 268 с.
21. Козак С. Натхненна пісня України//Літературна Україна. Київ, 1970 – 10.04.1970.

22. Крецу І. Лунають нові пісні. Чернівці : Зорилей Буковиней, 1970. 27.10.1970.
23. Ле Гофф Жак. За довге Середньовіччя. Львів, 2007. С. 25–30.
24. Матушенко В.Б. Мистецтво ведучого та конференс : навчально-методичний комплекс для студентів галузі знань 0201 «Культура» спеціальності 6.02020101 «Театральне мистецтво» спеціалізації «Режисер театралізованих видовищ та шоу-програм, викладач фахових дисциплін» / розроб. В. Б. Матушенко. Київ : НАКККиМ, 2014. 76 с.
25. Матушенко В.Б. Режисура естради : робоча програма для студентів спеціальності 7.020201 «Театральне мистецтво» спеціалізації «Режисер театралізованих вистав та масових свят». Київ : НАКККиМ. 2009. 19 с.
26. Мельник М.М. Майстри сценічної творчості про сутність концертного дійства на естраді : наукова стаття. Київ : Актуальні проблеми історії та теорії культури, КНУКиМ, 2013. С. 55–59.
27. Обертинська А.П. Основи режисури масових вистав і свят : навч. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2002. 87 с.
28. Пустовіт Л. Мелодії Буковинського краю // Культура і життя. Київ, 1973. 28 січня 1973.
29. Стринадко І. Я любив вас усіх. Та найбільше любив Україну. «Марія Ісак, солістка ансамблю „Смерічка” перших років його діяльності». Вижицьке об'єднання Всеукраїнського районного товариства «Просвіта». Коломия : Вік, 1996. С. 56.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

30. Конституція України: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
31. Закон України Про вищу освіту URL: <http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/>
32. Міністерство культури та інформаційної політики України [сайт]. URL: <https://mkp.gov.ua/>
33. www.club-kv.com.ua
34. www.tamada-matushenko.com.ua
35. Велика електронна енциклопедія Кирила і Мефодія [Електронний ресурс]. – ТОВ «Кирило і Мефодій». 2004 р.